VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED VÁROS ÉS A SZEGEDI JÁRÁS DOLGOZÓINAK LAPJA

XII. évfolyam, 148. szám — Ára: 50 fillér — Vasárnap, 1956. június 24.

Mai számunkból:

Hogyan szüntetik meg a vízhiányt Szegeden? (3 oldal)

A színházi fesztivál után (4. oldal)

Beszéljünk őszintén a munkaruháról (5. oldal)

Öregek és fiatalok

Könnyű ma a fiataloknak, soha nem volt ilyen lehetőségük — halljuk sokszor az üzemekben öreg szakmunkásoktól. Fejüket csóválják, ha egy-egy megunja a munkát, szárnyra kél, vándorútra indul. Néhányan közülük szót is emelnek, magyarázzák; nem jó lesz így. A fiatalok csak legyintenek, s mennek »szerencsét próbálni«. Volt ilyen fiatal jó néhány már a Szegedi Textilművekben is. Vásárhelyi Klárinak is beszéltek, de ő ment. Nemrég visszajött, s csak ekkor ismerte be; igazuk volt az öregeknek. Az V. sz. Mélyépítő Vállalatnál Góré László ács is sokszor hangoztatja: »leszámolok«. Úgy gondolja, egy új munkahelyen könnyebb lesz. Bunford János, a mester, ki apáskodik fölöttük, tízszer is, százszor is magyarázza: könnyű nektek, sosem volt ilyen lehetőségtek. Néha hat a szó. Góré László még ács. Három éve szabadult fel, s az ő bevallása szerint Bunford János tanította meg igazán dolgozni. Katona István kovács sok fiatalt tanított már meg a mesterségre, sőt a művészetére is. Hatvanhat éves, ötven éve kovács. Keze alatt ha lassan is, formát kap a vas, s panasz nem hangzik munkájára. Mégis ezeknek az öregeknek, különösen a fiatalok, szemükre vetik, hogy lassan dolgoznak, nem lehet velük keresni. Az öregek ilyenkor magukba fojtják a szót, dünnyögnek, s néhány óra múlva újból tanítanak, figyelmeztetnek, hogy az utánpótlás munkája dicsérje nevüket. Sokan vagyunk fiatalok, mindegyikünk öreg szakmunkástól tanult szakmát, s mégis számtalanszor előfordult, hogy megfeledkezünk róluk, elvárjuk, hogy előre köszönjenek. Nem büszkélkedünk, nem dicsekszünk mesterünk szaktudásával, s néha pökhendien vágjuk oda: ne magyarázzon nekünk.

Gondolkodtunk-e már azon, hogy egyszer mi is megöregszünk, hogy a kalapácsnyelet nekünk kell egyes-egyedül forgatni, a fiatalokat tanítani. Gondoltunk-e már arra, hogyan veszik a jövő fiataljai az évtizedek által megszerzett tapasztalatok átadását, megköszönik-e fáradozásunkat. Bizony, jó néhányan nem gondoltunk erre. Nem gondoltak elsősorban azok, akik kitúrják a brigádból az idősebb szakmunkást azzal, hogy kevesebbet termel, neki már szorított a norma. És ha újból kell csinálni a munkát, mert minőségileg nem megfelelő — mint ahogy ez történt több esetben a Mérey utcai építkezésen dolgozó ifjúsági kőműves-brigádnál is —, akkor sem a magunk hibáját keressük, hanem az öregeket okoljuk. Jól van ez így? — vetődik fel a kérdés. Nincs. A megbecsülés, a tisztelet azt kívánná elsősorban a fiataloktól, de a meglett emberektől is, hogy segítsék az öregeket. Amikor üdültetésről van szó, gondoljunk arra is, hogy az 50, a hatvan évesek sokszor vállalták a megpróbáltatást, a munkanélküliséget és a harcot, hogy ma szabadságunkat a Balaton mellett, vagy a hegyvidéken, üdülőkben tölthessük. Azért is harcoltak, hogy egyszer nagyobb legyen a megbecsülésük. Nem azt kívánják ők, hogy kalaplevetten álljunk előttük, hogy az egekig magasztaljuk őket, csupán azt; hallgassunk jó tanácsukra, tanuljunk meg tőlük munkafogásokat, legyünk a szakma mesterei. Kívánságuk olyan, mint minden fiatal kívánsága, s akarata. Ki az, aki nem szeretne szépet építeni, ki az, aki nem akar a szakma művésze lenni? Senki nem vállalja magára ezt s mindenki arról beszél: megmutatom, hogyan kell dolgozni. Az akarat a tanulással párosulva lehetővé teszi ezt.

Szegeden, de szerte az ország más üzemeiben is sokat beszélnek manapság az öreg szakmunkásokról, azokról, akik még dolgozni akarnak, akiknek szíve, lelkiismerete nem engedi, hogy megváljanak a munkahelytől. Mi legyen velük? — vetődik fel. Legtöbben azt válaszolják, a szakma mesterei, tanítsák a fiatalokat. Örömmel vállalják ezt az idős szakmunkások, de ez magában véve kevés. A fiataloknak kell elsősorban igényelni az öregek segítségét, mert így kettős lesz a haszon. A megbecsülés ezzel még nem merült ki. Számos ifjúsági brigád dolgozik Szegeden, s legtöbbjükből hiányzik egy ember, a vezető, aki évtizedes tapasztalatok nyomán eldöntheti, melyik munka jó. A legnagyobb hiba, hogy számos ifjúsági brigádunkban nincs tapasztalt öreg szakmunkás. Nincs, mert mint Góré László is mondta: »Most vagyok fiatal, olyan az erőm, hogy a hegyeket is megmozgatom. Minek ide közénk egy aggastyán, aki miatt kevesebbet keresünk«. Vajon az üzemek DISZ-szervezetei, de a pártszervezetek is, gondolkodtak-e már azon, hogy az ilyen hetyke fiatalembereket megneveljék, s vajon az üzemek, műhelyrészek vezetői tettek-e már próbát az ilyen fiatalokkal, önálló munkával megbízták-e őket? És ha tettek, visszaadták-e a rossz munkát, újra csináltatták-e a készített szerszámot. Voltak már ilyen próbálkozások, tettek már kísérletet a fiatalok megnevelésére több-kevés sikerrel. A példák azonban mutatják: sok még a tennivaló, s jobban meg kell becsülni azokat az öreg szakmunkásokat, akik egy élet tapasztalatát adják most át a fiataloknak, hogy ők vigyék tovább egy-egy szakma zászlaját. Gondoljunk többet az öregekre, s adjuk meg nekik a megbecsülést, azt, amit ők kérnek, s jogosan elvárnak!

Megtartotta alakuló ülését a Hazafias Népfront lakásügyi bizottsága

A Hazafias Népfront szegedi lakásügyi bizottsága tegnap az esti órákban tartotta meg alakuló ülését. Az alakuló ülésen szóba kerültek mindazok a lehetőségek, amelyekkel a szegedi lakáshelyzeten javítani lehetne. A bizottság tárgyalásából egy javaslat körvonalai bontakoztak ki, amely javaslat megszövegezésére a bizottság három tagját választották meg: Balogh Pétert, a szegedi Tervező Iroda vezetőjét, Mogyorósi István rendőrőrnagyot és Csíkszentimrei Kálmánt.

Az ülésen megállapították, hogy a lakáshelyzeten több módon lehet javítani, elsősorban a lakások helyesebb megosztásával, hasonlóképpen az emeletráhúzásokkal, továbbá a társasház építésekkel és nem kis mértékben a hivatalok helyesebb elosztásával.

A bizottság több tagja szóvá tette, hogy nemegyszer a különféle manipulációk, lakáscserék és egyebek akadályozták meg egy-egy lakásügy megoldását, és sokszor a tanácsi szervek sem álltak erélyesen sarkukra. Kitűnt azonban, hogy ha a megfelelő törvényeket pontosan betartanák, az ilyen vitás kérdésekben is igazságot lehetett volna tenni. A bizottság ezért munkájában nagy súlyt fektet ezeknek a törvényeknek a betartására is, mert, amint valaki helyesen szóvá tette, a törvények mindenféle megszegései — nemcsak a túlkapások, hanem a törvény be nem tartásából fakadó kedvezések is — törvénysértésnek számítanak.

A bizottság javaslatát rövidesen a Városi Tanács ülése elé terjeszti. Ennek alapján majd a körzeti tanácstag és a körzetfelelős bevonásával egy-egy népfront-tag vizsgálja meg a város egy-egy területén a helyzetet. Természetesen a lakásproblémákat csak úgy lehet sikeresen megoldani, ha a lakosság tömegeinek a véleményére támaszkodnak. A tervek szerint ezért mindenütt kikérik majd a lakosság véleményét is a lakáshelyzet javítása érdekében.

A dorozsmai fiatalok aratóbrigádot szerveznek

Alig fejeződött be a kéthetes mohács-szigeti munka, a dorozsmai fiatalok máris új, nagyszerű feladatok megoldásához kezdtek: a DISZ-szervezet fiataljai részt akarnak venni az aratási munkában.

A tagok javaslatára a vezetőség határozatot hozott, melynek értelmében a DISZ-szervezet fiataljai arató-brigádot szerveznek és segítséget nyújtanak azoknak a dolgozó parasztoknak, akik öregségük, vagy betegségük következtében nem tudják levágni a gabonájukat. Ezeknek a dolgozó parasztoknak az ifjúsági arató-brigád társadalmi munkában learatja a gabonáját és biztosítja, hogy idejében szérűbe kerüljön az.

Ifjúsági szervezetünk elhatározta azt is, hogy a cséplés ideje alatt önkéntes tűzőrséget vállal, s őrködik affelett, hogy a betakarított terményt semmi kár ne érje. Ezekből a munkákból szervezetünk valamennyi tagja kiveszi a részét, s ezzel járulunk hozzá a jövő évi kenyerünk biztosításához.

Varga János
DISZ-titkár

— Rövidesen sor kerül az Új Élet Termelőszövetkezetben egy 50 férőhelyes tehénistálló megépítésére. A Haladás Termelőszövetkezetben már kezdődnek az előkészületek az új, nagy sertésfiaztató építéséhez, s rövidesen szállítják az anyagokat a következő 500 négyzetméter nagyságú üvegház építéséhez is.

Bakson is megjelent a burgonyabogár

A burgonyabogár ez újabb megjelenésének valószínűleg a mostani esőzések széljárása az oka. Ennek kapcsán a termelők fokozottabb figyelemmel kutassák a kártevőt annál is inkább, mert a rossz időjárás miatt mostanában nem kapáltak a földeken.

Pénteken telefonon jelentették a Megyei Növényvédő Állomásnak Baksról, hogy burgonyabogarat találtak a határban. A Növényvédő Gépállomás azonnal intézkedett és a Burgol nevű vegyszer odaszállítása után hamarosan a porozó gépek is Bakson lesznek.

— Mikszáth szegedi évei címmel megjelent Nacsády József szegedi irodalomtörténész tanulmánya a Művelt Nép Könyvkiadó Irodalomtörténeti tanulmányok című sorozatában.

Mire fordítja a tanács a községfejlesztési hozzájárulásokat?

A befizetés elhanyagolása a közszolgáltatások bővítését akadályozza

Szeged lakossága megszavazta, hogy hozzájárulásként az adófizetők adóterhük tíz százalékának megfelelő összeget fizetnek be. Ez magában véve egy-egy adófizetőnél nem jelent nagyobb összeget, mégis városi viszonylatban tekintélyes mennyiségre rug.

A város az így befolyó összegeket a községfejlesztési alap kibővítésére fordítja és közcélokra, utak, járdák javítására, a világítási hálózat bővítésére, új létesítményekbe fekteti be.

Ezeknek a segítségével kívánják például a Népkert sort rendezni, több általános iskolai épületet bővíteni, illetőleg javítani, a Petőfi-telepi IX. utcát megjavítani, ugyanott a XLVIII. és a LII. utcákban vízvezetéket létesíteni, Újszegeden orvosi rendelőt létesíteni, 51 új lámpával bővíteni a kövilágítási hálózatot, berendezni a Rókusi Művelődési Otthont, a játszótereket ellátni padokkal, a Boross József utcai gyalogjárót aszfaltozni, a Ságvári-telepi Művelődési Otthon felszerelését kibővíteni, a Mátyás téri iskolába tornatermi felszerelést biztosítani, és még számos javítást végezni, illetve új létesítményekhez pénzt biztosítani.

A lakosság községfejlesztési beruházását egy összegben állapították meg egész évre mindenkinek. Az adófizetők értesítést is kaptak erről.

A hozzájárulásokat egy — most már égetően közeli — határidőig: június 30-ig lehet befizetni kamatmentesen.

Június 30 után kamatot számítanak fel a hozzájárulásokhoz a késedelem szerint. Már csak ezért is érdeke az adófizetőknek, hogy mielőbb postára adják a hozzájárulást. De sokkal inkább közérdek amiatt, hogy a hozzájárulások késedelmes befizetése akadályozza a közszolgáltatások bővítését, többek között az említett javítások, kibővítések és új létesítmények megvalósítását is.

A város lakóinak közös érdekéről van szó, az adófizetőknek úgyszólván lelkiismereti ügye, hogy mielőbb tegyenek eleget ennek a kötelezettségüknek is.

Eredményes tanév a szegedi Gyakorló Általános Iskolában

Kedves évzáró ünnepséggel fejezte be június 17-én, délután idei tanévét a szegedi Gyakorló Általános Iskola. Április 4. úti épületének udvarán összegyűlt sok száz szülő és érdeklődő előtt felvonultak az iskola tanulói, hogy meghallgassák *Kelemen Jánosné* igazgatónő ünnepi beszámolóját az iskola munkájáról és hogy átvegyék — már aki megérdemelte — a jó tanulásáért járó jutalmakat.

A most végetért tanév nem afféle „szabvány-tanév" volt az iskola életében. Nemcsak azért, mert a *hetvenötödik* volt az iskola fennállása óta, de azért is, mert azok az eredmények, amelyeket ez idő alatt ért el az iskola 40 főből álló nevelőtestülete és 660 tanulója, országos viszonylatban is *kiemelkedő*. Kezdjük talán az általános tanulmányi eredménnyel: *ez az év végére 4.1 lett a félévi 3.9-cel szemben.* Már e két szám egymás mellé állítva is sokat mond a nevelők munkájáról. Az iskola 75 éves fennállása alkalmából tartott bemutató tanítások és az év végi összefoglalók során alkalmunk volt meglátogatni néhány órát és megállapítottuk, hogy mennyire jól tudtak *Szántó Elemérné* I. c. osztályos tanulói. Szépen énekeltek a II. osztályosok *Vincze István* osztályfőnökük vezetésével. *Bakos Tiborné* II. a. osztályosai pedig kitűnően olvastak. *Tóth József* IV. a. osztálya számtanból és rajzból tűnt ki. Kiválóan szerepeltek a VIII. c. osztály tanulói is magyarból, ami *Jármai Éva* tanárnő érdeme. Kitűnő munkát végzett az úttörők irányításával *Kovács Alajos* tanár is. *Már e néhány órán szerzett tapasztalatok is meggyőztek bennünket arról: ez a 4.1 minden tekintetben reális kifejezője az iskola jó munkájának.*

Igaz, az iskola nevelői valamennyien kitűnően képzettek: *kiváló tanárok, az oktatásügy kiváló dolgozói, tankönyvírók vannak közülük.* Legtöbbjük részt vesz a Pedagógiai Tudományos Intézet munkájában és előadást tartott a nevelés elméleti és gyakorlati kérdéseiről. Ez eredményeik egyik magyarázata. A másik magyarázat az, hogy *oktató- és nevelőmunkájukhoz megkapták a szülők legteljesebb támogatását is.* A szülői munkaközösség mindig készséggel sietett az iskola segítségére: az ünnepségek rendezésén kívül a tantermek állandó csinosításával szerzett érdemeket, legfőképpen azonban azzal, hogy napokon belül előteremtette a gyermekek kavarcfénykezeléséhez szükséges berendezés árát, több ezer forintot.

Az iskola jó nevelőmunkáját dicsérik a tanulók különböző kiállításokon és versenyeken elért eredményei is. Különösen jól szerepelt a rajz-szakkör, amely a hódmezővásárhelyi megyei úttörő-kiállításon 2 első díjat és 10 oklevelet, a városi rajzkiállításon pedig 7 oklevelet szerzett. Jól szerepelt az iskola leánytornász-csapata is, amely az idén is elhódította a városi és megyei csapatbajnokságot. *Darvas Tamás* (VII. a.) 155 cm-es magasugrásával országos első lett, *Ambrus Katalin* (VIII. c.) az úttörők országos versenyén a 60 méteres síkfutásban 8.5 *Légár János* (VII. a.) pedig ugyancsak a 60 méteres síkfutásban a megyei versenyen 7.8 másodperccel lett első.

Szép és eredményes munka folyt tehát a szegedi Gyakorló Általános Iskolában a most véget ért tanévben is. Minden elismerést megérdemelnek ezért az iskola nevelői és tanulói. Az új, 1956—57. tanév még fokozottabb kötelességeket támaszt a nevelőkkel szemben: *oktatómunkájuk mellett be kell vezetniök a Pedagógiai Főiskola tanárjelöltjeit a nevelés és az oktatás titkaiba.* Ezt a feladatot is minden bizonnyal jól megoldják majd, azzal a lelkiismeretességgel és hivatásszeretettel, amely eddigi munkájukra is annyira jellemző.

Petrovics István

— Új évfolyamot indít szeptemben 1-én a Szegedi Állami Védőnőképző Iskola. Az iskola kétéves, ahol teljes ellátásban részesülnek a hallgatók. Azok az érettségizett lányok jelentkezhetnek az iskolára, akik kedvet éreznek ehhez a pályához.

Kitüntették az árvízvédelemnél kitünt szegedi közlekedési dolgozókat

Szombaton délután a Hungária-szálló rózsaszintermében bensőséges ünnepség keretében adták át az „Árvízvédelmi Emlékérmeket" az Autóközlekedéis Igazgatóság árvízvédelemben kitünt dolgozóinak. „Munkaérdemérem" kitüntetést kapott Och Nándor az AKIG forgalmi osztályvezetője. Ancsin Mihály és Kiss Albert gépkocsivezetők. Az AKIG-hoz tartozó autóközlekedési vállalatok dolgozóinak Jozsi Ferenc az AKIG szegedi igazgatója adta át az „Árvízvédelmi Emlékérmeket." A szegediek közül emlékérmet kapott: Kátai Ferenc, az AKIG ü. b. elnöke, Juhász J. Béla, Halmi János, Pető Dezső, Szabó László, Kővágó Kálmán, Borbély József, Aradszki Mihály, az AKIG dolgozói. A 42-es Autóközlekedési Vállalat dolgozói közül Losonci István igazgató, Nákics János párttitkár, Roth András fődiszpécser, Haág József és Horváth Sándor menetirányítók, Bicók István és Dér Sándor szerelők, Bakó József, Fogarasi József, Teigarecz Lászó, Csurka Gábor, Prágai Sándor, Mészáros József, Csanádi Endre és Bárkányi Márton gépkocsivezetők kaptak emékérmeket.